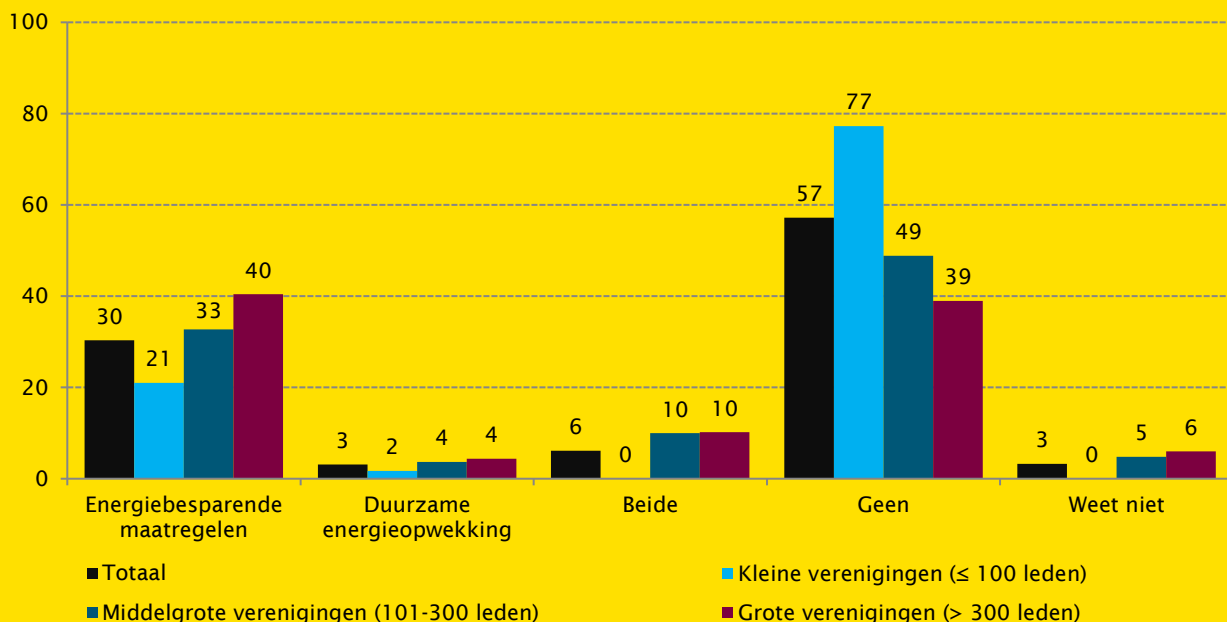

Duurzaamheidsmaatregelen bij sportverenigingen

Factsheet 2017/17

Figuur 1 Investerings in maatregelen gericht op energiebesparing en energieopwekking in afgelopen vier jaar (% verenigingen, n = 334)

Duurzaamheidsmaatregelen bij sportverenigingen

Meer dan de helft van de sportverenigingen in Nederland heeft een sportaccommodatie in eigendom en/of beheer. Meestal is dit inclusief kantine en kleedruimte.

Het Mulier Instituut heeft de verenigingen in het MI Verenigingspanel die over een eigen accommodatie beschikken naar de duurzaamheidsmaatregelen bij hun verenigingsaccommodatie gevraagd.

Drie onderwerpen zijn uitgevraagd:

- investeringen in duurzaamheidsmaatregelen;
- aanwezige energiebesparende voorzieningen;
- milieubelasting en milieuvriendelijke maatregelen.

De uitvraag is gedaan bij 2141 verenigingen. De respons was 516 verenigingen (24%). De resultaten geven een goede weergave van de situatie bij de Nederlandse sportverenigingen.

Investerings in de afgelopen vier jaar

In de afgelopen vier jaar hebben twee op de vijf verenigingen geïnvesteerd in maatregelen gericht op energiebesparing, energieopwekking of beide. Bij de grote verenigingen is dat drie op de vijf verenigingen, bij de kleine verenigingen een op de vier (figuur 1).

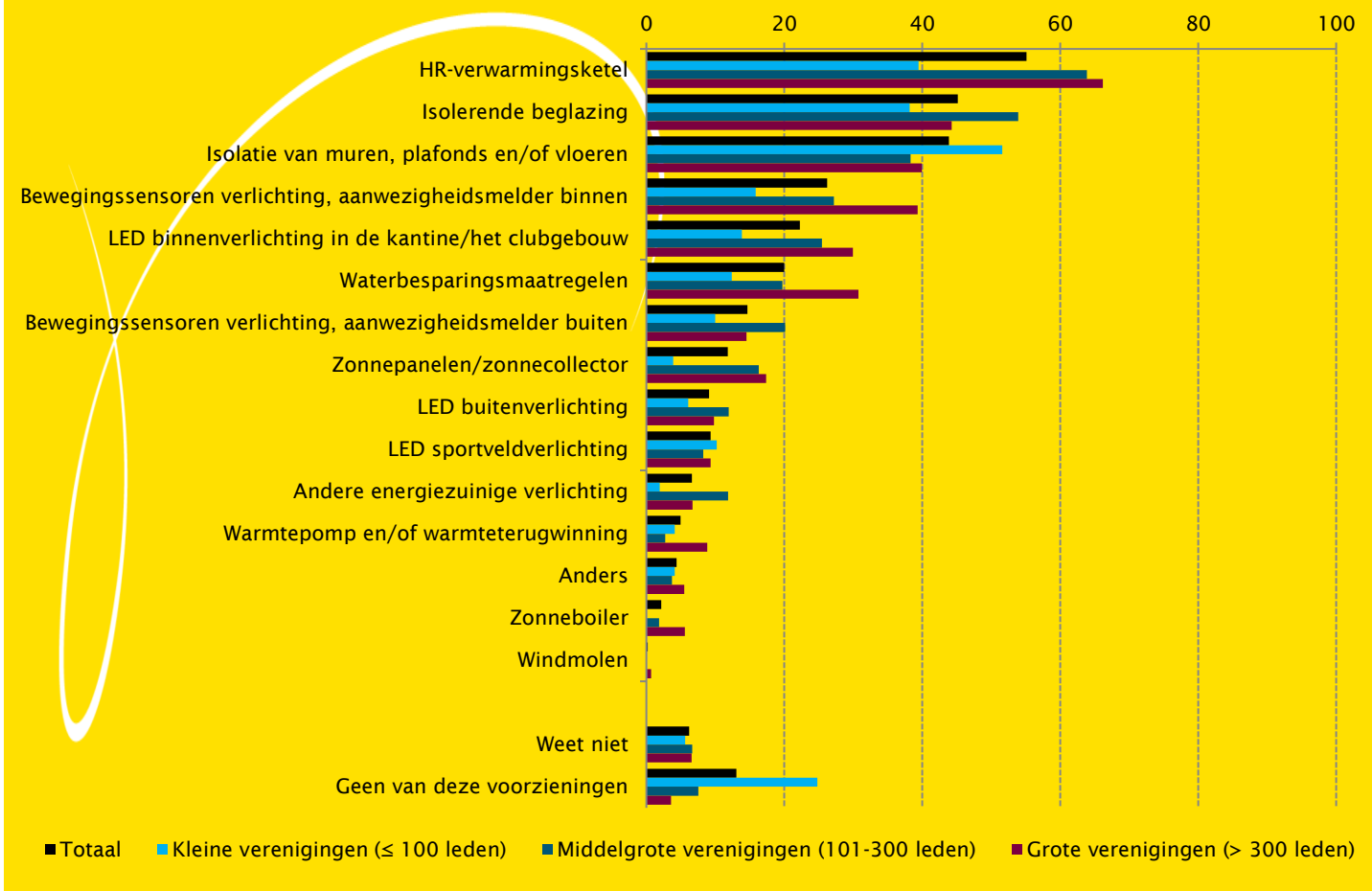
De maatregelen waar in de afgelopen vier jaar het vaakst in is geïnvesteerd, zijn LED-verlichting binnen (42%), hoogrendementsketel (39%) en isolatie (35%). Een kwart van de verenigingen heeft geïnvesteerd in zonnepanelen/ zonnecollector (niet in figuur).

Bij bijna alle maatregelen lijkt het aantal verenigingen dat erin investeert van jaar tot jaar te stijgen.

Augustus 2017

Hugo van der Poel
Janine van Kalmthout
Jorien Slot-Heijs

Figuur 2 Energiebesparende voorzieningen verenigingen (% verenigingen met eigen accommodatie en/of kantine, n = 334)

Aanwezige energiebesparende voorzieningen

De meest voorkomende energiebesparende voorzieningen bij verenigingsaccommodaties zijn de hoogrendementsketel, isolerende beglazing en isolatie (figuur 2). Bij grote verenigingen zijn vaker energiebesparende maatregelen getroffen dan bij kleinere verenigingen, met uitzondering van isolerende beglazing en isolatie. Bij 5 procent van de grote, en 25 procent van de kleine verenigingen, is geen enkele energiebesparende voorziening aanwezig.

Subsidieregeling Energiebesparing en duurzame energie sportaccommodaties

Vanaf januari 2016 kunnen sportverenigingen en sportstichtingen subsidie aanvragen voor maatregelen gericht op energiebesparing en verduurzaming (isolatie, zonnepanelen, LED-verlichting e.d.). De subsidieregeling kent vooralsnog een looptijd van vijf jaar. In 2016 was de belangstelling groot en de beschikbare subsidie binnen een paar dagen opgenomen. In 2017 is het budget iets verruimd tot 6,35 miljoen euro en halverwege het jaar nog niet uitgeput.

De subsidie kan worden aangevraagd voor de aanschaf van een installatie of apparatuur, niet voor de arbeidskosten. De subsidiabele kosten moeten minimaal 3.000 euro bedragen, en maximaal 125.000 euro per maatregel per jaar. De subsidie is toegankelijk voor verenigingen en bepaalde exploitatiestichtingen, die zelf de energierekening betalen én de investeringslasten voor de energiebesparende maatregelen dragen. Voor verenigingen geldt een percentage van 30 procent op de subsidiabele kosten, voor stichtingen 15 procent.

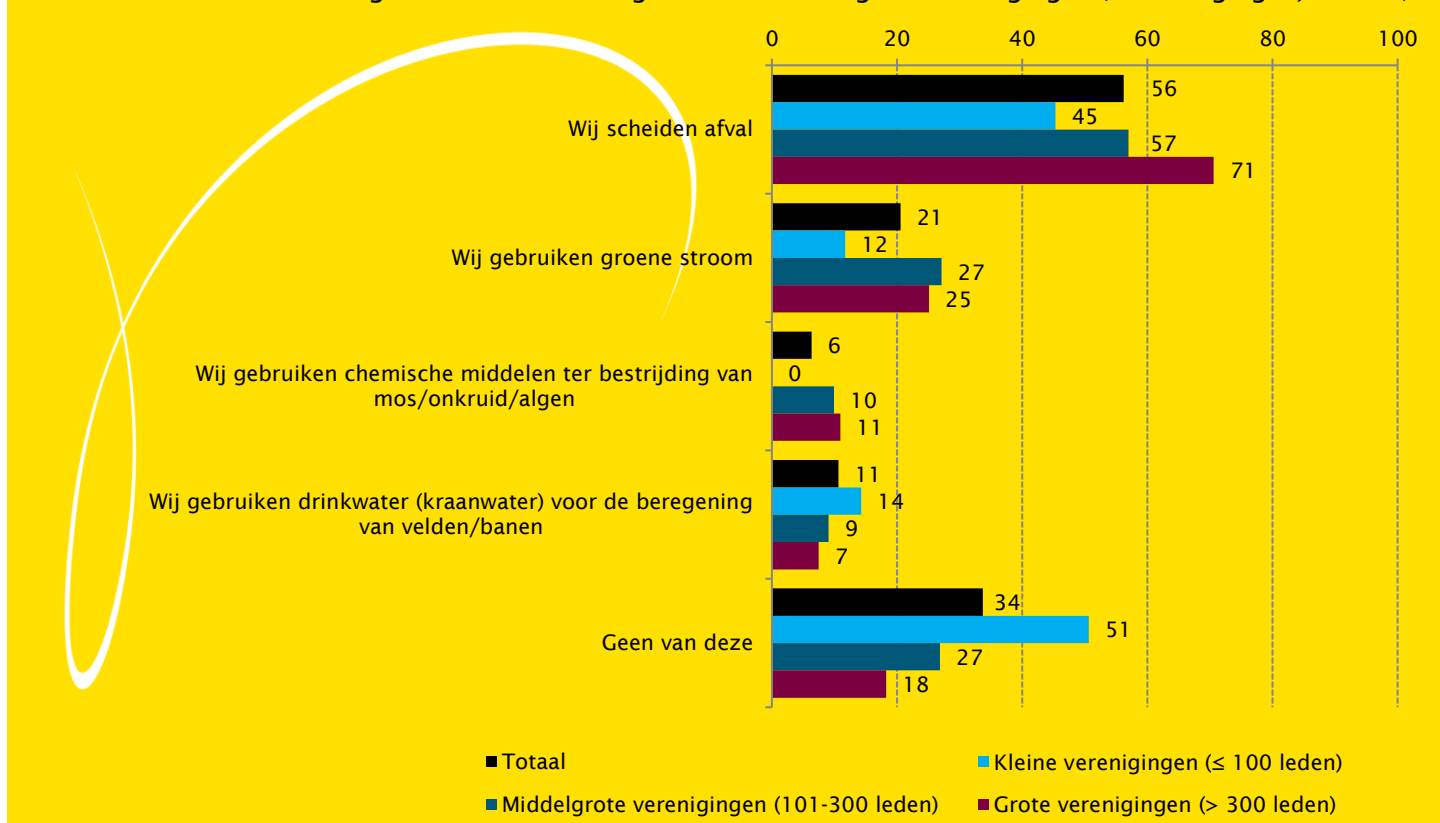
De Stichting Waarborgfonds Sport kan borg staan voor bankleningen aan verenigingen en stichtingen voor het niet subsidiabele deel van de kosten. Het rentepercentage op deze leningen zal naar verwachting onder de 2,5 procent blijven.

Voor meer informatie over de regeling, zie:

<http://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/subsidieregeling-energiebesparing-en-duurzame-energie-sportaccommodaties-eds>

Voor informatie over borgstelling bij een lening, zie: <http://www.sws.nl/sws-duurzaam/subsidieregeling/>

Figuur 3 Milieubelasting en milieumaatregelen verenigingen (% verenigingen, n = 334)

Het [Mulier Instituut](#) is een onafhankelijke en landelijk opererende stichting gericht op de bevordering van de beleidseffectiviteit op het terrein van sport en samenleving. Daartoe voert het Mulier Instituut wetenschappelijk verantwoord en beleidsrelevant onderzoek uit en stimuleert het de kennisontwikkeling op het gebied van sport en bewegen.

Het [Verenigingspanel](#) bestaat uit sportverenigingen die periodiek worden bevraagd op allerlei aspecten van het verenigingsbeleid. Door de samenstelling van het panel en weging van de respons zijn de uitkomsten representatief voor de sportverenigingen in Nederland.

Neem voor meer informatie contact op met: Hugo van der Poel
h.vanderpoel@mulierinstituut.nl

Mulier Instituut
 Postbus 85445
 3508 AK Utrecht
 T 030-7210220
info@mulierinstituut.nl
www.mulierinstituut.nl

Milieubelasting en milieumaatregelen

10 procent van de middelgrote en grote verenigingen maakt gebruik van chemische middelen ter bestrijding van mos/onkruid/algen (figuur 3). Een kanttekening hierbij is of verenigingen weet hebben van het gebruik van chemische middelen, als het beheer bij derden berust. Het totale gebruik van chemische middelen in de sport zal waarschijnlijk hoger liggen. Een op de tien verenigingen gebruikt leidingwater voor de beregening van velden en/of banen.

Een op de vijf verenigingen gebruikt groene stroom. Verenigingen die groene stroom gebruiken, zijn ook verenigingen die hebben geïnvesteerd in energiebesparende en vooral energieopwekkende maatregelen, of beide.

Duurzaamheid en sport

Voor vrijwilligers in de sport is het nemen van duurzaamheidsmaatregelen een extra taak, naast het regelen van de competitie, het werven van leden en het op orde brengen van de financiën. Zo bezien is het positief dat meer dan twee op de vijf verenigingen recent in duurzaamheidsmaatregelen hebben geïnvesteerd.

De subsidiemaatregel energiebesparing is bij bijna de helft van de verenigingen met een accommodatie niet bekend. Het aantal aanvragers kan daarmee nog groeien als de bekendheid van de regeling toeneemt, temeer daar bij verenigingen die de regeling kennen de belangstelling groot is.

Bij sommige maatregelen die mede zijn bekostigd uit de subsidieregeling is de tevredenheid zeer hoog. Bij LED-verlichting op het sportveld is 100 procent (zeer) tevreden, en ook bij andere verlichtingsmaatregelen is de tevredenheid hoog. Bij zonnepanelen zijn zes op de zeven verenigingen (zeer) tevreden; een op de zeven weet het niet. Hierbij moeten vele goede voorbeelden te vinden zijn die andere verenigingen kunnen stimuleren om ook maatregelen te treffen.